

ชื่อเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่อง “กำกาดำ”
ฉบับล้านนา อีสานและไทเขิน

ชื่อผู้เขียน สดศรี ครน้อย

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมล้านนา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทรงศักดิ์	ปรางค์วัฒนากุล	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บำเพ็ญ	ระวิน	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นัตริยา	สวัสดิพงษ์	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่องกำกาดำ 3 ฉบับ คือ ฉบับล้านนา อีสาน และไทเขิน ในด้านแก่นเรื่อง โครงเรื่อง เนื้อเรื่อง ลักษณะและบทบาทของตัวละครตลอดจน ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางสังคมในวรรณกรรมทั้ง 3 ฉบับ คือ ศึกษาเปรียบเทียบสถานภาพของบุคคล ความเชื่อ และพิธีกรรม

ผลการศึกษาพบว่า วรรณกรรมเรื่องกำกาดำทั้ง 3 ฉบับมีแก่นเรื่องเดียวกันคือมุ่งแสดงคุณค่าของความดีงามและความสามารถที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคคล ด้านเนื้อเรื่อง กวีทั้ง 3 ฉบับ มีการลำดับเนื้อเรื่องและเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของเนื้อเรื่อง อีกทั้งกำหนดลักษณะและบทบาทของตัวละครให้มีลักษณะสอดคล้องกับท้องถิ่น

การเปรียบเทียบลักษณะทางสังคมพบว่า สถานภาพของบุคคลในวรรณกรรมทั้ง 3 ฉบับ กวีกำหนดสถานภาพของตัวละครไว้ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มชนชั้นปกครองกับกลุ่มชนชั้นผู้ถูกปกครอง กลุ่มชนชั้นปกครองใช้อำนาจกำหนดชะตาชีวิตของบุคคลในสังคม และบุคคลในสังคมสามารถปรับเปลี่ยนสถานภาพทางชนชั้นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกำลังสมบารมีของแต่ละบุคคล วรรณกรรมทั้ง 3 ฉบับ สะท้อนความเชื่อที่มาจากพุทธศาสนา ความเชื่อทางไสยศาสตร์และความเชื่อทางโหราศาสตร์ รวมถึงสะท้อนพิธีกรรมต่าง ๆ คล้ายกัน ทั้งนี้เกิดจากการถ่ายทอดวัฒนธรรมและอิทธิพลความเชื่อทางพุทธศาสนา

สดศรี ครน้อย. 2539. “การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่อง “กำกาดำ” ฉบับล้านนา อีสาน และไทเขิน =

A Comparative Study of Kamkadam in Lanna, Esarn and Tai Khoen Version.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.